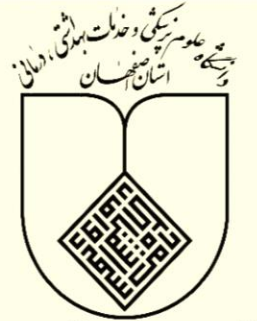

بنام او

مجتمع تخصصی و فوق تخصصی فارابی

فلش کارت داروهای پر خطر مشمول برچسب گذاری

تهیه کننده: زینب غفاری

واحد آموزش کارکنان

مجتمع تخصصی و فوق تخصصی فارابی

زمستان ۱۴۰۰

لیست ۱۲ گانه داروهای پرخطر مشمول برچسب گذاری که بایستی توسط دو پرستار کنترل و ثبت گردد
 * داروهای ستاره دار بایستی همراه با مانیتورینگ مداوم تزریق گردند

۱	کلرید پتاسیم	۷	اپی نفرین *
۲	آتروپین *	۸	هپارین سدیم
۳	سولفات منیزیوم *	۹	گلوکونات کلسیم *
۴	بیکربنات سدیم	۱۰	رتپلاز *
۵	لیدوکائین *	۱۱	پروپرانولول *
۶	هالوپریدول *	۱۲	هایپرسالین

اپی نفرین (Epinephrine)

آلفا-۱ آدرنرژیک: تنگ کردن عروق و افزایش فشار خون

بتا ۱- آدرنرژیک: افزایش ضربان قلب

بتا-۲ آدرنرژیک: گشاد شدن برونش ها

دسته دارویی: مقلد سمپاتیک

مکانیسم اثر: با تاثیر مستقیم بر گیرنده های آلفا و بتا اثرات سیستم سمپاتیک را تقویت و قدرت انقباض قلب را افزایش می دهد

موارد مصرف ۱:۱۰۰۰: شوک آنافیلاکسی، واکنش های آلرژیک برونکواسپاسم برگشت پذیر ناشی از آسم

موارد مصرف ۱:۱۰۰۰۰: ایست قلبی، فعالیت الکتریکی بدون نبض (PEA)، فیبریلاسیون بطنی، برادیکاردی علامت دار

عوارض: سردرد، طپش قلب، تاکیکاردی، تهوع، استفراغ، هایپرتانسیون

موارد منع مصرف: هایپرتیروئیدسم، گلوکوم زاویه تنگ، شوک، هایپرتانسیون

مراقبت های پرستاری: داروی ستاره دار، عدم تزریق همزمان با بیکربنات سدیم از یک مسیر وریدی

رقیق سازی
اپی نفرین

آمپول
اپی نفرین
با غلظت
۱:۱۰۰۰

1 cc=1mg

۹ سی سی
آب مقطر یا
نرمال سالین

۱۰ سی سی
اپی نفرین با
غلظت
۱:۱۰۰۰۰

10 cc=1mg

دوز اپی نفرین در احیا

در بزرگسالان: یک میلی گرم از محلول ۱:۱۰۰۰۰ بصورت داخل وریدی

یا داخل استخوانی هر ۳ تا ۵ دقیقه یکبار

دوز داخل تراشه ۲ تا ۲/۵ برابر

در کودکان: ۱/۰ سی سی به ازای هر کیلوگرم وزن از محلول ۱:۱۰۰۰۰

هالوپریدول (Haloperidol)

عوارض خارج هرمی:

دیستونی، دیسکینزی و رژییدیتی

دسته دارویی: آنتی سایکوتیک

موارد مصرف: بیقراری، اختلالات اعصاب و روان مانند اسکیزوفرنی، مانیا

عوارض: تشنج، هایپوتانسیون، اضطراب، دیستونی، علائم اکستراپیرامیدال، خواب آلودگی

مراقبت های پرستاری: مانیتورینگ قلبی (داروی ستاره دار)، پایش بیمار از نظر علائم اکستراپیرامیدال، فوتوفوبیا

احتیاطات و موارد منع مصرف:

بارداری، افزایش اثر در مصرف همزمان با مهارکننده های بازجذب سروتونین، TCA ها، پلازیل و اثرات آنتی پارکینسون لوودوپا را کاهش می دهد

شکل دارو: ۵ میلی گرم در ۱ سی سی

هالوپریدول از دسته داروهای ستاره دار می باشد

آتروپین (Atropine Sulfate)

نئوستیگمین
آنتی دوت آتروپین

دسته دارویی: آنتی کلینرژیک

مکانیسم اثر: بلوک گیرنده های استیل کولین، افزایش ضربان قلب

موارد مصرف: مسمومیت با مهارکننده های کولین استراز، کاهش ترشحات غدد مخاطی مجاری تنفسی، **برادیکاردی علامت دار**

عوارض: سردرد، تپش قلب، تاکیکاردی، تشنگی و خشکی دهان، میدریاز، بیخوابی، احتباس ادراری

شکل دارو: ۰/۵ میلی گرم در ۱ سی سی

موارد منع مصرف:

مراقبت های پرستاری: داروی ستاره دار

برادیکاردی علامت دار:

برادیکاردی همراه با هایپوتانسیون، ادم ریه، ریتم غیر طبیعی، درد قفسه سینه، گیجی و سبکی سر

دوز پیشنهادی در بزرگسالان:

۰/۵ میلی گرم وریدی و حداکثر تا سقف ۳ میلی گرم هر ۳ تا ۵ دقیقه یکبار

دوز پیشنهادی در اطفال: ۰.۰۲ میلی گرم به

ازای هر کیلوگرم وزن و حداکثر تا سقف ۱ میلی گرم هر ۵ دقیقه یکبار

توجه: بعلت ایجاد **برادیکاردی پارادوکسیکال** دوز آتروپین در بزرگسالان نباید کمتر از ۰/۵ میلی گرم و در اطفال هم نباید کمتر از ۰/۱ میلی گرم باشد

آتروپین و پراالیدوکسیم آنتی دوت مسمومیت با مهارکننده های کولین استراز از جمله **سموم ارگانوفسفره** می باشد

منیزیم سولفات (Magnesium Sulfate)

دسته دارویی: الکترولیت ها

مکانیسم اثر: مهار سازی استیل کولین در محل اتصال عصب به عضله و مسدود کننده کانال کلسیم

موارد مصرف: تورسادپونت (VT پلی مورفیک همراه با فاصله QT طولانی)، هایپومینزمی، مسمومیت با دیژیتال ها، VF با سابقه مصرف الکل، کنترل تشنج های خطرناک در اکلامپسی، شل کننده رحمی در تتانی رحم، برونکودیلاتور

عوارض: برادیکاردی، هیپوتانسیون، آریتمی، اسهال، خواب آلودگی، هیپوترمی، گرگرفتگی، فلج سیستم تنفسی، درد در محل انفوزیون، هیپوکلسمی

شکل دارو: ویال های ۲۰٪ و ۵۰٪ در ۱۰ و ۵۰ سی سی

موارد منع مصرف: در نارسایی کلیه با احتیاط مصرف گردد و بروز مسمومیت

مراقبت های پرستاری: داروی ستاره دار، کنترل رفلکس DTR (رفلکس تاندونی عمقی)

علائم مسمومیت:

❑ تغییرات ECG: افزایش

فواصل PR، ORS، QT،

بلوک قلبی و ارست

❑ افت ناگهانی فشار خون

❑ آنوری

❑ از بین رفتن رفلکس DTR

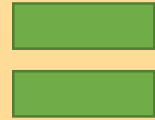
آنتی دوت
مسمومیت با کلسیم

مصرف دارو در تورسادپوینت:

۱-۲ گرم منیزیم سولفات را در ۱۰ میلی لیتر دکستروز ۵٪ طی ۱۵ دقیقه انفوزیون گردد

محاسبات دارویی منیزیم سولفات

۱ گرم منیزیم سولفات ۰۵٪

۲ سی سی

۱ گرم منیزیم سولفات ۰۲٪

۵ سی سی

محاسبه داروهای درصدی:

فقط با حذف علامت درصد (%) و گذاشتن رقم صفر جلوی عدد آن دارو، ۱ سی سی آن دارو حاوی میزان دارو به واحد میلی گرم می باشد.

مثال:

۱٪: یک سی سی آن حاوی ۱۰ میلی گرم دارو

۲٪: یک سی سی آن حاوی ۲۰ میلی گرم دارو

۲۰٪: یک سی سی آن حاوی ۲۰۰ میلی گرم دارو

۵۰٪: یک سی سی آن حاوی ۵۰۰ میلی گرم دارو

پتاسیم کلراید (Potassium Chloride) KCL

دسته دارویی: الکتrolیت ها

مکانیسم اثر:

موارد مصرف: هیپوکالمی، مسمویت با دیژیتال

عوارض: ضعف و فلج عضلانی، تهوع و استفراغ، اسهال، واکن های پوستی در محل تزریق

شکل دارو: ویال ۱۰ یا ۵۰ میلی لیتر ۱۵٪

موارد منع مصرف: نارسایی کلیوی، هایپرکلمی، همزمان با آلداکتون، آنوری و الیگوری، تزریق عضلانی

مراقبت پرستاری: پیشگیری از نشت دارو، کنترل الگوی دفع ادرار

محاسبه دارویی پتاسیم کلراید:

امیلی اکی والان = ۲ سی سی

این فرآورده غلیظ است

از تزریق مستقیم دارو به بیمار اکیدا اجتناب گردد

با سرم های سازگار مانند نرمال سالین یا دکستروز ۵٪ رقیق شود و سپس تزریق گردد

گلوکونات کلسیم (Calcium Gluconate)

دسته دارویی: الکترولیت ها

مکانیسم اثر: تنظیم آستانه تحریک اعصاب و عضلات

موارد مصرف: هیپوکلسمی حاد (تتانی و آکالوز)، هایپرمنیزمی، هایپرکالمی، سوختگی با HF (هیدروفلوئوریک اسید)

عوارض: برادیکاردی، تزریق وریدی سریع منجر آریتمی و ایست قلبی می گردد، هیپوتانسیون، گرگرفتگی، قرمزی پوست، سوزش محل تزریق، یبوست، تهوع

شکل دارو: آمپول گلوکونات کلسیم ۱۰٪ در ۱۰ میلی لیتر

موارد منع مصرف: فیبریلاسیون بطنی، سنگهای کلسیمی کلیه، مسمومیت با دیگوکسین، سارکوئیدوز

مراقبت های پرستاری: تزریق آهسته و داروی ستاره دار

سولفات منیزیم

آنتی دوت کلسیم است

هپارین (Heparin)

دسته دارویی: آنتی کواگولان

مکانیسم اثر: از طریق مهار فعال شدن فاکتورهای تثبیت کننده فیبرین توسط ترومبین از تشکیل لخته فیبرینی پایدار جلوگیری می کند

موارد مصرف: DVT، آمبولی ریوی، MI، آثرین صدری ناپایدار، DIC، جراحی قلب باز، پروفیلاکسی آمبولی

عوارض: خونریزی، ترومبوسیتوپنی، هماتوم، حساسیت و واکنش محل تزریق (درد، خارش، اکیموز)

شکل دارو: ۵۰۰۰ واحد هپارین در ۱ میلی لیتر

موارد منع مصرف: هموفیلی، خونریزی فعال، جراحی چشم، مغز، هاپیرتانسیون شدید، پپتیک اولسر

تهدید به سقط، ترومبوسیتوپنی شدید

پروتامین سولفات

آنتی دوت

هپارین است

مراقبت های پرستاری

از تزریق عضلانی اجتناب گردد

در هنگام تزریق زیر جلدی آسپیره نگردد

محل تزریق ماساژ داده نشود

فقط بمدت ۱ دقیقه فشار ملایمی بر محل

تزریق وارد کنید

محل تزریق چرخشی تعویض گردد جهت

حفظ سطح خونی دارو هر روز در زمان

خاصی تزریق گردد

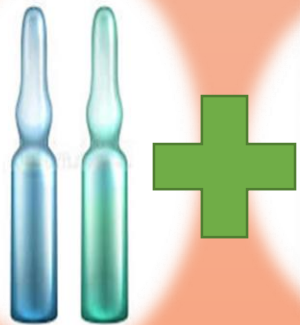
محاسبه دارویی هپارین

هرگاه برای انفوزین هپارین، ۱۰۰۰۰ واحد هپارین را (۲ آمپول) سی سی سرم در میکروست حل کردید
تعداد قطرات تنظیمی در دقیقه همان مقدار دستور داده شده پزشک در ساعت است، فقط با حذف دو رقم صفر
سمت راست آن

انفوزیون ۱۲۰۰ واحد در ساعت

۱۰۰۰۰ واحد

۱۰۰ سی سی
سرم

۱۲ قطره در
در دقیقه

مثال :

اگر دستور ۵۰۰ واحد در ساعت است ۵ قطره در دقیقه

اگر دستور ۱۰۰۰ واحد در ساعت است ۱۰ در دقیقه

اگر دستور ۱۵۰۰ واحد در ساعت است ۱۵ قطره در دقیقه

سدیم کلراید هایپرتونیک (Sodium Chloride 5 %)

دسته دارویی: الکترولیتها

مکانیسم اثر: با اعمال فشار اسمزی بیشتر از فشار طبیعی بافتها و مایعات بدن، آب را از بافتها و مایعات خارج می کند

موارد مصرف : هایپوناترمی، هیپوکلرمی

عوارض: هایپوکالمی

شکل دارو: ویال ۵۰ میلی لیتری

موارد منع مصرف: هایپرناترمی

مراقبت های پرستاری: برای پیشگیری از درد و التهاب محل تزریق آهسته انفوزیون گردد

ایندرال (Inderal)

دسته دارویی: بتابلوکر

مکانیسم اثر: بلوک گیرنده های بتاآدرنرژیک B1 و B2

موارد مصرف: هایپرتانسیون، آرتزین، اختلال هراس، درمان مکمل ضد اضطراب، سردرد میگرنی

عوارض: برادیکاردی، هیپوتانسیون، واکنش آلرژیک، سرگیجه و خستگی

شکل دارو: ۵ میلی گرد در ۵ سی سی

موارد منع مصرف: آسم، COPD، CHF، شوک کاردیوژنیک، برادیکاردی سینوسی، بلوک قلبی بجز درجه یک

مراقبت های پرستاری: داروی ستاره دار، در تزریق وریدی مستقیم رقیق نشود

گلوکاگون

آنتی دوت پروپرانولول

رتپلاز (Retepase)

دسته دارویی: ترومبولیتیک

مکانیسم اثر: یک پپتید فعال کننده پلاسمینوژن بافتی نوترکیب است که پلاسمینوژن اندروژن را به پلاسمین تبدیل می کند و پلاسمین منجر به تخریب فیبرین موجود در لخته شده و لخته از بین می رود

موارد مصرف: انفارکتوس حاد میوکارد (کد ۲۴۷)، آمبولی وسیع ریوی و DVT

عوارض: خونریزی، تب، تهوع، استفراغ، درد قمرزی یا تورم در محل تزریق

شکل دارو: ۲ ویال که حاوی پودر لیپوفیلیزه ۱۸ میلی گرم (معادل ۱۰ واحد رتپلاز) ۲ عدد ویال ۱۰CC آب استریل جهت آماده سازی می باشد.

موارد منع مصرف: حساسیت، خونریزی داخلی فعال، آنوریسم عروقی و هایپرتنشن کنترل نشده، مصرف همزمان با هپارین و داروهای ضد انعقاد خوراکی وارفارین، آسپرین خطر خونریزی را افزایش می دهد و نباید از لاین وریدی مشترک تزریق شوند

مراقبت های پرستاری:

۱۰ واحد رتپلاز بصورت وریدی طی ۲ دقیقه و دومین دوز ۳۰ دقیقه بعد تزریق می شود بعد از تزریق نرمال سالیین تزریق گردد

✓ داروی ستاره دار

✓ در یخچال در دمای C ۲-۸ و دور از نور نگهداری می شود

✓ در دوران بارداری در گروه C قرار دارد و با احتیاط مصرف گردد

✓ در فواصل درمان ECG بیمار باید به دقت کنترل شود.

✓ ۳۰ دقیقه بعد از تزریق حتما محل مورد نظر فشار داده شود.

✓ در صورت بروز خونریزی دوز دوم قطع شود.

کد ۲۴۷

لیدوکائین (Lidocaine)

دسته دارویی: آنتی آریتمی

مکانیسم اثر: با کاهش نفوذپذیری غشا نسبت به یون سدیم شروع و هدایت امواج عصبی را متوقف می کند

موارد مصرف: آنتی آریتمی، بی حسی موضعی

عوارض: برادیکاردی، بیقراری، ایست قلبی و تنفسی، تشنج

شکل دارو: ۱۰۰ میلی گرم لیدوکائین ۲٪ در ۵ سی سی

موارد منع مصرف: حساسیت، سندرم آدامز، بلوک قلبی

مراقبت های پرستاری: داروی ستاره دار

محاسبات دارویی لیدوکائین ۲٪

هر گاه غلظت دارویی با درصد مشخص شده باشد، فقط با حذف علامت

درصد (%) و گذاشتن رقم صفر جلوی عدد آن دارو، یک سی سی آن دارو

حاوی این عدد به دست آمده به واحد میلی گرم میباشد

لیدوکائین ۲٪ یعنی: یک سی سی آن حاوی ۲۰ میلی گرم دارو است

بیکربنات سدیم (Sodium Bicarbonate) NAHCO3

دسته دارویی: قلیایی کننده ادرار و سیستمیک

مکانیسم اثر: اسیدوز متابولیک، هایپرکالمی

موارد مصرف: ایست قلبی، اسیدوز متابولیک، قلیایی کردن ادرار

عوارض: آلكالوز متابولیک، هایپرناترمی، ادم، هایپوکالمی و هایپوکلسمی

شکل دارو: ۸٪ و ۷٫۵٪ در رویال های ۱۰ و ۵۰ میلی لیتر

موارد منع مصرف: آلكالوز، ادم ریوی شدید، آلكالوز متابولیک، هایپوکالمی و هایپوکلسمی

مراقبت های پرستاری: داروی ستاره دار و در صورت نشت از رگ تزریق بلافاصله قطع گردد

آنتی دوت

ضد افسردگی های سه حلقه ای TCA،
فنوباریتال و سالیلاتها

محاسبات دارویی بیکربنات سدیم:

۰٫۹ CC = 1 Meq : بیکربنات ۷٫۵٪

1 CC = 1 Meq : بیکربنات ۸٫۴٪

فرمول محاسبه میزان بیکربنات مورد نیاز:

$$\frac{BE * WG(kg)}{3}$$

نصف میزان بدست آمده، میزان بیکربنات مورد نیاز است

مثال:

میزان بیکربنات سدیم برای بیماری با وزن ۶۰ کیلوگرم و $BE = -10$ را محاسبه کنید:

$$\frac{10 * 60}{3} = 200$$

نصف میزان بدست آمده به بیمار تزریق می شود یعنی ۱۰۰ Meq بصورت تقریبی معادل با دو ویال